

Elfogadták az alapszabály-mintát

Kedden a Béke-szállóban a vitával folytatódott az általános fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának ülése.

A hozzászólók főleg a szövetkezetek és a SZÖVOSZ munkájával kapcsolatos problémákkal, a lakás- és a takarékszövetkezetek továbbfejlesztésének kérdéseivel foglalkoztak. A tanácsülés határozatában elfogadta a lakásszövetkezetek alapszabály-mintáját, azzal az ajánlással, hogy a szövetkezetek februárban alkossák meg saját alapszabályukat. Az országos tanács jóváhagyta a SZÖVOSZ és 24 költségvetésből gazdálkodó központi szövetkezeti intézmény 1970. évi költségvetését. Az előirányzat szerint — a szövetkezetek fenntartási hozzájárulásának változatlan rendje mellett — a szövetkezetek központi szervei 72,6 millió forintot bevétellel számolhatnak, tervezett kiadásuk 64,1 millió forint.

Marxizmus — középiskololás fokon

Mikházi Imréné propagandista azzal fogad, köszöni, hogy elvállaltam az elnöki tisztséget. Hogyan? Semmiféle elnöki tisztségről nem volt szó, engem azzal bíztak meg, vegyek részt a marxista-leninista középiskola félévi vizsgáján a Földvári utcai pártszervezetben. Hát itt volnék, de csupán észrevétlen szemlélődés a szándékom, dehogyan akarnék zavart okozni.

Aztán megegyezünk, hogy mindegy, milyen címetek aggatunk magunkra. Ketten vagyunk mindössze és már itt az idő, kezdeni kell. Helyet foglalunk egy piros posztóval letakart asztalnál a nagyterem sarkában és mielőtt fogadnánk az előszobában izgulva várakozókat, sietve tájékozodom: kik járnak ebbe a kommunista iskolába, milyen érdeklődést tanúsítottak a hétfői foglalkozásokon. hányan maradtak ki a tanév kezdete óta, melyek a vizsgakérdések? „Igazán nagyon rendesek

az elvtársak. Huszonöt kezdünk és azt mondhatom, most is annyian vagyunk. Főképpen fiatal tanárok, keveskedelmi alkalmazottak, tisztviselők. Úgy látom, értik a lényegét és általában az aktivitásukra sincs panaszom. Remélem, ezúttal sem csalódom bennük.”

Három férfi lép be először, kissé tévovázón kérdést hűznek és leülnek azokat átgondolni. Az egyik rögtön sebesen írni kezd, a másik plafonra függesztett szemmel törli a fejét, a harmadik úgy nézi a cetlire gépelt kérdést, mintha teljesen ismeretlen volna számára. Vajon mit húzót magának? Könnyűbbet vagy nehezebbet? És mi a könnyű, mi a nehéz? Az ellenőrző listán olvasom: Az eredeti tőkefelhalmozás; Lenin az államról; A társadalmi formák fejlődése; A marxizmus három alkotórésze; Mi a filozófia; A kapitalizmus általános válsága stb. Milyen ismerősök! Vajon itt most milyen válaszo-

kat adnék rájuk? Elfogadná a tanár, vagy beírná, hogy „nem felelt meg”? Hiszen oly messze vannak már az én pártiskoláim!

Tíz perc múlva jön az első. Visszaadja a cédulát és leül egy közelebbi székre. Jobban izgulok, mint ő. Igyekszik nyugodt, kissé fölényes arcot ölteni, amikor belefog a hadarásba. Aztán hirtelen megakad. Zavarban van, belepirosodik. A tanárnő kedvesen, kitartóan néz rá, biztatja, sőt később már szinte kéri, hogy mondja el nyugodtan, amit akar. Engem, az „elnököt” is keressék a tanárnő szeme, látni szeretné, milyen hatással van rám az első vizsgázójának nem éppen remek szereplése. De nem reagálok, mert éppen az érdekel, hogyan segít ilyenkor a propagandista, milyen módon bírja szólásra meglepődött, az anyagot azonban bizonyosan ismerő hallgatóját.

Sikerül neki, N. elvtárs némileg lecsillapodva, nagyokat nyelve újra nekifog és most már hadarás és nagyobb akadozás nélkül, elfogadhatóan végigmondja, amit a kérdéskörön ezen a fokon illik tudni.

És a következők sem adják alább. Szinte valamennyien értik a lényegét, tudják, miről van szó, csak az egyik könnyebben, a másik nehezebben fejezi ki magát. Valósággal fellelkesülök tőlük, s már — hiába, nem bírom ki — jó magam is teszek fel könnyítő, kiegészítő kérdéseket. Végül azt veszem észre, hogy közvetlenül, az összefüggéseket egyre jobban tisztázva beszélgetünk a marxista elméletéről és politikáról.

Mindössze ketten nem tudnak elfogadható választ adni. Az egyik fáradtnak látszik, bizonyosan sokdolgu családaya. A többieknek azonban „megfelelt”-et, illetve kisebb részben „jól megfelelt”-et ír be feleletük alapján Mikházi Imréné elvtársnő. Egyet-érték vele. Az akarásból, az élénk érdeklődésből ítélve szinte bizonyosra veszem, hogy a második félév végén a „jól megfelelt” bizonyítványok dimínálnak majd.

F. N. I.

Számadás egy negyedszázadról

Jubileumi kiállítás nyílik a Szépművészeti Múzeumban

„Huszonöt éves a szabad Magyarország” címmel február közepén — Budapest felszabadulásának negyedszázados évfordulója alkalmából — a Szépművészeti Múzeum termeiben központi jubileumi kiállítás nyílik.

A gazdag anyagot a kronológiai sorrendnek megfelelő történeti jellegű témák szerint csoportosítják, ám az időt és teret szabadabban kezelik, mint az a történeti kiállításokon megszokott. A felszabadulás tematikájába tartozó anyag felsorakoztat egy sor az ellenforradalmi rendszert jellemző dokumentumot, s bemutatja a fasisztus elleni harc sok értékes emlékeit. Nagy terepasztalon, elektromos berendezésű Európa-térképen jelennek meg a második világháború főbb eseményei, Lengyelország megtámadásától egészen a fasiszta Németország kapitulálásáig.

A kiállításnak „Az ország a népe — hazánk arculatának átalakulása” című fejezete az 1956-ig lezajlott eseményekről ad számot. Bemutatja az újjáépítés, az 1945-47-es évek politikai küzdelmeit csakúgy, mint az 50-es évek első felének eredményeit, harcait, az eredményeket és a hibákat.

A továbbiakban nyomon követi a kiállítás az 1956-os ellenforradalom eseményeit, bemutatja az ellenforradalom leverésének, s az azt követő konszolidációnak dokumentumait, tárgyi anyagát. Az 1957-től 1962-ig terjedő időszak főbb eseményeit ugyancsak képekkel, dokumentumokkal, grafikákkal, makettekkel, modellekkel szemlélteti.

„Fővárosunk Budapest” című részben a romokban heverő, ezer sebből vérző város, majd az újjáépítés, Nagy-Budapest kialakulásának, a főváros mai életének, fejlődésének képei, emléktárgyai jelennek meg.

A látart következő fejezetén az iskolarendszer, a népművelés, a könyvkiadás, a sajtó, a rádió, a televízió, a film, a színház, a zene, a képzőművészet és a tudományos élet fejlődésével, eredményeivel ismerteti meg a látogatókat.

Látványos, színes kiállításnak az elmúlt 25 év ifjúságát megjelenítő része. Szemlélteti az ifjúsági mozgalom történetét, a fiatalok életét, munkáját, szórakozását és az elmúlt negyedszázad legnagyobb magyar sportsikereit is. (MTI)

Tarján teremtése

11. Ütemről ütemre

Tarján tervező főmérnöke a következőket mondja:

Amikor a lakásszámban az ötezer körül tartottunk, már tisztán kirajzolódott a lakás-területi egységek. Azok az egységek, amelyeket forgalmasabb út nem választ el egymástól, és ahová alapfokú intézményeket kell elhelyezni. Ezeknek az intézményeknek nemcsak az új városrészt kell ellátniuk, hanem a környező területet is. Ez a tény meghatározta a hova-helyezésüket is.

Az első ütem. A József Attila sugárút, az 1. számú gyűjtőt, a védőtöltést és a záportároló határolja. Hogy ide kis centrumot építsünk a szükségesnek látszó kiszolgáló helyiségekkel, meghatározta az a tény, hogy itt a villamos végállomás, idejárnak a petőfitelepek, fodortelepek, baktóiak. Itt ABC-áruház, étterem, presszó, palyolat, ruházati bolt létesül. Később majd épül ide egy többszintes parkoló garázs.

A második ütem. Az Eszaki körút, a záportároló között terül el. Dunaújvárosi magasabb házzal építjük be. Ennek külön intézményei nincsenek, mivel ezt az 1. ütemtől és a 4. ütemtől forgalmi út nem választja el. Iskolát, óvodát, bölcsődét ez a két ütem kapott együttesen.

A harmadik ütem. A Tápai sor környéke. Határai a körút, a 2. számú gyűjtőt, a Retek utca, a Szilléri sor. Dunaújvárosi középmagas házak kerülnek bele. Tervezett lakosszáma 5000 fő körül mozog. Ezen ütemnek önálló iskolája van, óvodája, és a már meglévő bölcsőde is bővül. A központjában szolgáltató létesítmények épülnek. Itt is lesz egy kis-centrum: Elelmiszerbolt, és itt létesül a tömegszervezetek épülete.

A negyedik ütem. A Szilléri sugárút közelében és a Csillag tér környéke. Ennek az ütemnek magas beépítettségű lesz. Egyetlen négyemeletes ház épül, a többi mind tízemeletes. Elképzeléseink szerint ez is dunaújvárosi elemekből készül. A Csillag térből egyedi megjelenésű teret alakítunk ki. Ez formailag is érdekesnek ígérkezik, de ennél lényegesebb, hogy nagyon jó lakásokat tartalmaznak a házak: 2—2,5 szobákat, 53—57 m²-eseket. Ezek már a negyedik öt éves terv előírásának megfelelő lakások, ami 1971-ben kezdődik. Ennek az ütemnek óvodája és bölcsődéje lesz. Kü-

lön iskolája viszont nem. Ugyanis később nőtt fel ilyen nagy lakosszámúvá a terv. Ebből az egységből a szomszédos körzetekbe járnak majd át a tanulók.

Az ötödik ütem. Ennek külön története van. Eredetileg ez lett volna a szanálásmentes OTP-lakásépítés helye. Számításunk szerint a szegedi házgyár termékeivel induló építkezés szín-helye lesz. Határai: a Tápai sor, a 2. számú gyűjtőt, az új körút, a József Attila sugárút, illetve a temető. Ebben az ütemben is 1000 körüli lakás épül föl. Ide készül egy 12 tantermes iskola, óvoda, bölcsőde, s ennek is lesz kiscentruma, üzletekkel. A víztorony mellé halászcserdát építünk. Ennek az ütemnek az építése során kibővül a textiltechnikum és kollégiumot is emelünk hozzá.

Hatodik ütem. Határai: az új körút, a József Attila sugárút, az 1. számú gyűjtőt. Magas beépítésűnek terveztük, 1700 körüli lakásszámmal. Oktatási kisközpontjában iskola, óvoda foglal helyet. A sugárút és az

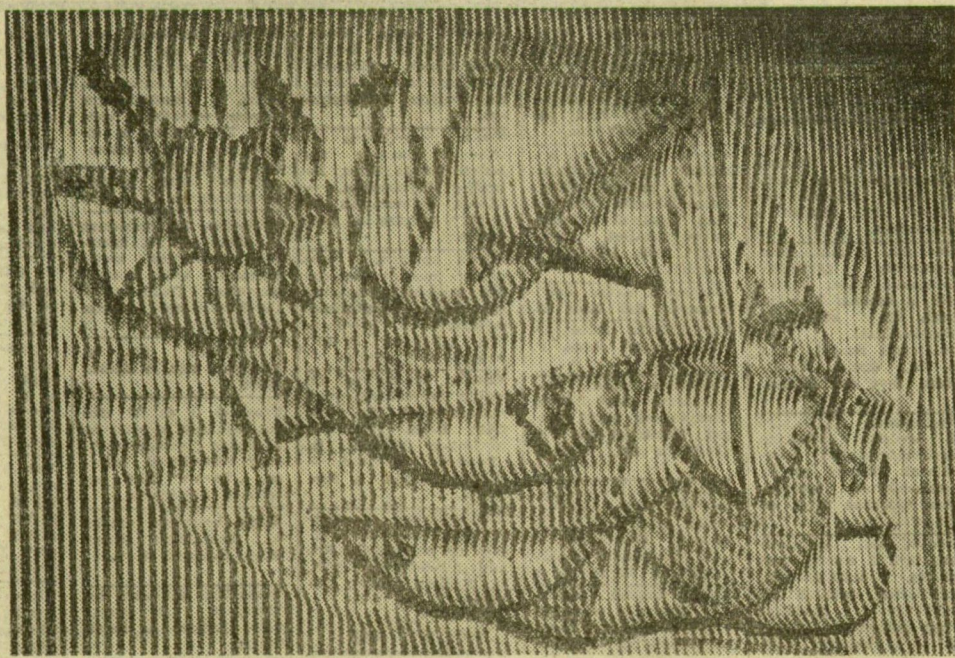
új körút kereszteződésénél sok üzlet készül, mert ez mindig forgalmas pontja lesz ennek a városrésznek. Közlekedési eszközeink megállóhelyei is idekerülnek. A kereskedelem exponált helynek tekintik a sugárút és a körút eme pontját és itt komoly kereskedelmi központot létesít. A városrésznek egyetlen nagyobb központja nem lesz, épp azért, mert beilleszkedik a város egyéb területeibe. De ide egy nagyobb központot és a Csillag tér környékére a másik nagyobb központot terveztük meg. A Csillag téren kultúrház, mozi, könyvtár, presszó, ABC-áruház létesül, tehát Tarjánban lesz két egészen nagy ABC-áruház, s a kisebb centrumokban kisebbek.

A hetedik ütem. A József Attila sugárút, új körút találkozásánál, a gedői oldalon levő könyvekben létesül. 450 lakást tartalmaz, továbbá vendéglátó egységet, többszintes autóparkolót, üzemyangtöltő állomást, olyan vízmedencét, ami tűzi víztároló, de díszmedencészerű kiképzéssel.

(Folytatjuk)

Szeged szobrai

Teremdzs

(158.) A Csongrád megyei tanács székházának nagytermét díszíti Király József munkája, amely megyénk jellegzetességeit szimbolizálja. Az alkotás faragott lécek-ből készült.

történelmi emlékeztető 1945. január 27. DÉLMAGYARORSZÁG

A NAP HÍREI: A SZOVJET CSAPATOK ELÉRTÉK A DANZIGI ÖBLÖT — HARMINC NÉMET HADOSZTÁLY KERÜLT CSAPDÁBA LETTORSZÁGBAN — OPPELN ÉS GLEIWITZ ELESETT.

Hazaindult a küldöttség

London, január 26. Moszkvából jelentik, hogy a magyar fegyverszüneti bizottság, amely letárgyalta és aláírta a fegyverszüneti szerződést, elutazott Moszkvából. A magyar bizottságot az orosz helyettes külügyi népbiztos és több magasrangú tisztviselő kísérte ki Moszkva Kijevi pályaudvarára.

A gázháborúról

London, január 26. Egy interpelláló képviselő megkérdezte Churchill miniszterelnöktől, hogy Anglia fel van-e készülve a gázháborúra, ha Németország ehhez a fegyverhez nyúlna.

A miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy ha megtörténne ez, akkor Németország ellen tízszeres erővel fordítaná vissza ezt a fegyvert. Nem kétséges, hogy eddig is ennek a ténynek a felismerése és nem erkölcsi aggály tartotta vissza az ellenséget attól, hogy a gázháború alkalmazásához forduljon.

Igazolás

A szegedi igazoló bizottság egyik hirdetménye: „A közalkalmazottak igazolásáról szóló 15/1945. ME. sz. számú rendelet 11 §-a értelmében közhírré teszem, hogy a IV. sz. szegedi igazoló bizottság 1945. február hó 6. napján délután 4 órakor tárgyalni fogja a következő közalkalmazottak igazolási ügyét, városháza I. em. 10-es számú teremben.”

50 tisztviselő nevét tartalmazó lista után a következő záradék olvasható: „Felhívom a város lakosságát, hogy mindazok, akik a fent felsorolt közalkalmazottak oly magatartásáról vagy cselekményéről bírnak tudomással, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy

sérti, ezt és a vonatkozó bizonyítékokat, tanúkat hozzá-m, mint a bizottság elnöke-kehez szóban vagy írásban a tárgyalás előtt a szegedi igazoló bizottság hivatalos helyiségében délelőtt 9-1 óra között jelentsek be. Írás-beli bejelentést a bizottság csak akkor vesz figyelembe, ha a bejelentő nevét és lak-címét a bejelentésen föl-tünteteti... A fenti tárgyalá-sokon panaszának szóbeli előadása végett bárki meg-jelenhet. Szeged, 1945. január hó 25-én Szalay László, a IV. sz. bizottság elnöke.”

Nők az angol hadseregben

Az angol alsóház hozzájárult ahhoz, hogy a hadsereg női kisegítő szolgálatában szolgáló nőket tengerentúltra is lehessen küldeni. A Times ezzel kapcsolatban a következőket írja: „A nők vezetése az, hogy a hadseregben katonai fegyelmet alatt állnak. A hadsereg joga tehát eldön-teni, hogy hol van szükség nőkre. Sok férfit fognak így felszabadítani szolgálatukkal a mögöttes arcvonalaknál és ezeket azután a frontra lehet küldeni.”

Japán vereség Burmában

London, január 26. Mountbatten tábornok második napiparancsában bejelentette, hogy az angol, amerikai és kínai csapatok győzelmei megsemmisítő vereséget mértek Japánra. Észak-Burmából teljesen kiverték a japánokat. Mountbatten első napiparancsában kijelentette, hogy a Kínába vezető utat felszabadították és ezzel küldetésének első része véget ért. Burma nyugati partjain angol csapatok újabb part-raszállást hajtottak végre. Ez három hét alatt a negyedik partraszállás.